VERKOSSA

# Ilmatieteen laitos alkaa jakaa sää- ja meritietoja ilmaiseksi ensi vuonna

Ilmatieteen laitoksen sää- ja merihavainnot muuttuvat maksuttomiksi huomisesta alkaen. Käytännössä palvelujen jakamiseen tarkoitettu verkkopalvelu avautuu alkukesällä.

Syksyn budjettiriihen yhteydessä tehty päätös avoimeen dataan siirtymisestä on otettu Ilmatieteen laitoksella (IL) innostuneesti vastaan, kertoo säästä ja turvallisuudesta vastaava johtaja **Juhani Damski**.

”Tämä on ollut meille todella mieluinen päätös. Meillä on dataa valtavasti. Sää kun on oikea tuoretuote.”

Yhdysvalloissa julkisin varoin tuotettu säädata on ollut tietyin rajauksin aina jaossa vapaasti.

”Tämä on myös eurooppalaisen Inspire-direktiivin henki. Se tulee voimaan ensi kesänä, joten meilläkin on tehty päätös juuri oikeaan aikaan”, hän toteaa.

Suomi on Damskin mukaan Ruotsin, Norjan ja Hollannin kanssa kehityksen etujoukoissa.

### Kaikki kehittämään uusia palveluita

Perusidea julkisen tiedon avaamisessa on, että kansalaiset ja yritykset voivat tehdä julkaistavista tiedoista uusia tuotteita. Koska sää vaikuttaa käytännössä kaikkeen ihmisen tekemiseen, se kiinnostaa ihmisiä.

”Jos saadaan yhteiskunnan eri toimijat käyttämään laajemmin meidän dataa, se on kaikkien turvallisuuden ja toimivuuden kannalta hyvästä.”

Damski uskoo, että ihmisiltä alkaa löytyä ideoita, miten luoda niin yksittäisiä kansalaisia kuin liiketoimintaa hyödyntäviä palveluita sää-, ilmasto- ja meritiedon pohjalta.

”Toivomme, että säädataa pystyttäisiin yhdistämään johonkin ihan muuhun, esimerkiksi maa- ja metsätalouden kasvustoja tai ihmisten terveyttä koskeviin tietoihin. Siinä vain mielikuvitus on rajana, ja älypuhelimet ovat mieletön mahdollisuus jakelussa.”

Ilmatieteen laitoksella arvioidaan, että todennäköisesti ensin alkuun kehitetään samantyyppisiä palveluita, kuin mitä laitoksella on jo tehty.

”Mutta jatkossa tulee varmasti ihan uusia yhdistelmiä, joissa sää on vain yhdessä osassa. Vaikkapa sään ja liikenteen yhdistämisellä voitaisiin edistää kulkemisen turvallisuutta ja sujuvuutta”, hän maalaa.

### Portaali aukeaa kesän korvalla

IL:lla on rakenteilla avoin verkkoportaali, datapankki, jonne tulee tietojen luettelo-, katselu- ja latauspalvelut. Palvelu avataan Damskin mukaan ”kesän korvalla”. Tarkka aika täsmentyy alkuvuodesta, kun tekninen työ on saatu valmiiksi ja palvelua päästään testaamaan.

Tiedot kuitenkin muuttuvat maksuttomiksi heti vuoden alusta.

Tietopankista löytyy käytännössä kaikki suomalainen sää- ja meridata, joka on IL:n tuottamaa. Poikkeuksena ovat lentosäätiedot, jotka vapautetaan vuotta myöhemmin.

”Jos dataa jalostetaan meillä, se muuttuu sääpalvelun tuotteiksi. Niitä ei sinne laiteta”, hän myös rajaa.

KIMMO HAIMI

**Ilmatieteen laitoksella toivotaan, että yhdistämällä maksuttomiksi muuttuvia säätietoja esimerkiksi liikenteen tai maatalouden tietokantoihin voitaisiin synnyttää uusia hyödyllisiä palveluita. Kukahan tekisi kännykällä tien päällä luettavan tulvaennusteen?**

”Laitoksen tuottamat palvelut ovat edelleen jaossa maksutta meidän verkkosivuilla, maksuttomina ja maksullisina mobiilipalveluina sekä esimerkiksi lehdistön kuten MT:n verkkopalvelun ja lehden kautta.”

### Aluksi jaossa vain kansallista tietoa

Datapankkiin viedään kansallisen säämallin tietoja, jonka tiedoista osa kattaa jonkin verran myös Suomen rajojen ulkopuolella olevia alueita. Sen sijaan Itämeren alueen muiden meteorologisten laitosten tietoja IL ei luonnollisesti voi luovuttaa maksutta eteenpäin.

”Satelliittidataa sitovat kansainväliset sopimukset. Samoin kansainväliset säämallit ovat sellaisia, että ne eivät vielä tule vapaasti saataviksi”, Damski jatkaa.

Ilmatieteen laitos vapauttaa heti enemmän sää- ja meridataa kuin mitä EU-direktiivi edellyttää.

Juhani Danski arvelee, että direktiivin tultua käytäntöön eri maissa tietoja päästään yhdistämään ja jakamaan samoista kanavista jossain vaiheessa.

”Aluksi käyttäjä joutuu varmasti näkemään enemmän vaivaa, kun hän hankkii eri maiden tietoja. Mutta pyrimme omalta osaltamme viemään jakelua yhtenäisemmäksi muiden maiden kanssa”, hän lupaa.

Tarkoitus on myös laajentaa tietojen tarjontaa sitä mukaa kuin ihmiset löytävät IL:n datat ja kertovat, mitä tarpeita heillä mahdollisesti olisi uusien palveluiden kehittämiseksi.

Harkinnassa on myös lisenssimalli, joka tekisi mahdolliseksi laajempien tietomäärien saatavuuden erityiskäyttöön.

KAIJALEENA RUNSTEN

FAKTAT

### Maksutta jaettava sää- ja meridata

**Ilmatieteen laitoksen** avoin tietopankki käsittää seuraavia tietoja:
- sää- ja tutkahavaintoja
- ilmastohavaintoja
- ilmastollisia vertailuarvoja
- salamahavaintoja
- ilmanlaatuhavaintoja
- merellisiä havaintoja
- kansallisen säämallin tietoja
- tuuliatlaksen

**Tietopankki avautuu** tavoitteen mukaan kesäkuussa.

**Vuonna 2014** datapankkiin lisätään myös lentosäähavaintoja.

» Jos saadaan yhteiskunnan eri toimijat käyttämään laajemmin meidän dataa, se on kaikkien turvallisuuden ja toimivuuden kannalta hyvästä.«

JUHANI DAMSKI

### Myös lämmitystarveluvut maksuttomiksi

Rakennusten lämmitysenergian kulutuksen seurantaan ja vertailuun käytettävät lämmitystarveluvut muuttuvat maksuttomiksi vuodenvaihtessa osana Ilmatieteen laitoksen (IL) siirtymistä avoimen datan jakeluun.

Tammikuussa julkaistaan tämän vuoden lämmitystarveluvut, jotka on laskettu 16 paikkakunnalle kuukausi- ja vuositasolla sekä ilmastollisen vertailukauden 1971–2000 vastaavat tiedot. Tämän jälkeen luvut ovat saatavilla aina kunkin kuukauden ja vuoden ensimmäisenä arkipäivänä.

Lämmönkulutuksen vertailu on tärkeä osa rakennuksen energiankulutuksen seurantaa.Se on lähtökohta energiankäytön tehostamisessa, muistutetaan Motivan ja IL:n tiedotteessa.

Jos lämmitysenergian kulutus normitetaan lämmitystarvelukujen avulla, energian kulutusta voi verrata ja seurata vuodesta toiseen.

Lämmitystarvelukujen vertailussa käytettävä ilmastollinen vertailukausi vaihtuu ensi kesäkuussa. Uusi vertailukausi 1981–2010 kuvaa nykyistä ilmastoa paremmin kuin toistaiseksi käytettävä 1971–2000.

Samassa yhteydessä kuntakohtaiset kertoimet päivitetään tulevan vuodenvaihteen kuntajakoa vastaaviksi. Vertailupaikkakunnat säilyvät pääosin entisinä.

Tiedot julkaistaan IL:n verkkosivuilla. MT

www.ilmatieteenlaitos.fi/lammitystarveluvut


HYVÄÄ UUTTA VUOTTA 2013!
KIITOS KULUNEESTA VUODESTA! NÄHDÄÄN K-MARKETISSA.
T. KAUPPIAAT HENKILÖKUNTINEEN

TARJOUKSET VOIMASSA 31.12.2012.

K PLUSSA –36 % Etu K-Plussa-kortilla
Dr. Oetker RISTORANTE PIZZAT 320–390 g, (ei Ristorante Mare)
1,99 pkt (5,10–6,22/kg)
Ilman K-Plussa-korttia 3,15 pkt (8,08–9,84/kg)

Saarioinen KEBAKKO 5 kpl/200 g, raj. 3 rs/talous
K PLUSSA –59 % Etu K-Plussa-kortilla

1,00 rs (5,00/kg)
Ilman K-Plussa-korttia 2,45 rs (12,25/kg)

HK AITO NAKKI suurpakkaus 830 g
K PLUSSA –51 % Etu K-Plussa-kortilla

3,99 pkt (4,81/kg)
Ilman K-Plussa-korttia 8,29 pkt (9,99/kg)

Coca-Cola VIRVOITUSJUOMAT 1,5 l, raj. 2 erää/talous
K PLUSSA –33 % Etu K-Plussa-kortilla

2,79 2-pack (0,66/l) sis. pantit 0,80
Ilman K-Plussa-korttia 3,79 2-pack, sis. pantit 0,80 (1,00/l)

TARJOUSTAKUU K-PLUSSA-TARJOUKSISSA AINA VÄHINTÄÄN -10%
PLUSSA LISÄKSI K-PLUSSA-PISTEILLÄ ETUSI JOPA -5%

K MARKET
Kts. lisää: www.k-market.com
KAUPPIAS HOITAA HOMMAN